

Gerðir af FET-um

- **JFET** – Junction Field Effect Transistor
 - Depletion / Hindrunarvirkni P- og N-Channel
- **MOSFET** – Metal Oxide Semiconductor Field Effect Transistor
 - D-MOSFET –
 - Depletion Mode MOSFET (Hindrun) N- og P-type
 - E- MOSFET –
 - Enhancement Mode MOSFET (Örvun) N- og P-type
- Depletion er kallað **tæmingarsvæði** í RTM bók

Tvær gerðir

Fjórar gerðir

Einkenni – Eiginleikar - virkni

Samband milli inngangs og útgangs er ekki eins einfalt og í BJT

Í BJT, β (h_{FE}) skilgreinir samband á milli I_B (stýrirstraumur) og I_C (útgangsstraumur).

Í JFET, er sambandið milli U_{GS} (inngangs spenna) og I_D (útgangsstraums) flóknara og **ekki línulegt**.

$$I_D = I_{DSS} \left(1 - \frac{U_{GS}}{U_{GS(off)}}\right)^2$$

(Shockley's jafna)

Fetar eru oft kallaðir “square law device”

J-FET transistor

(Junction-Field-Effect-Transistor)

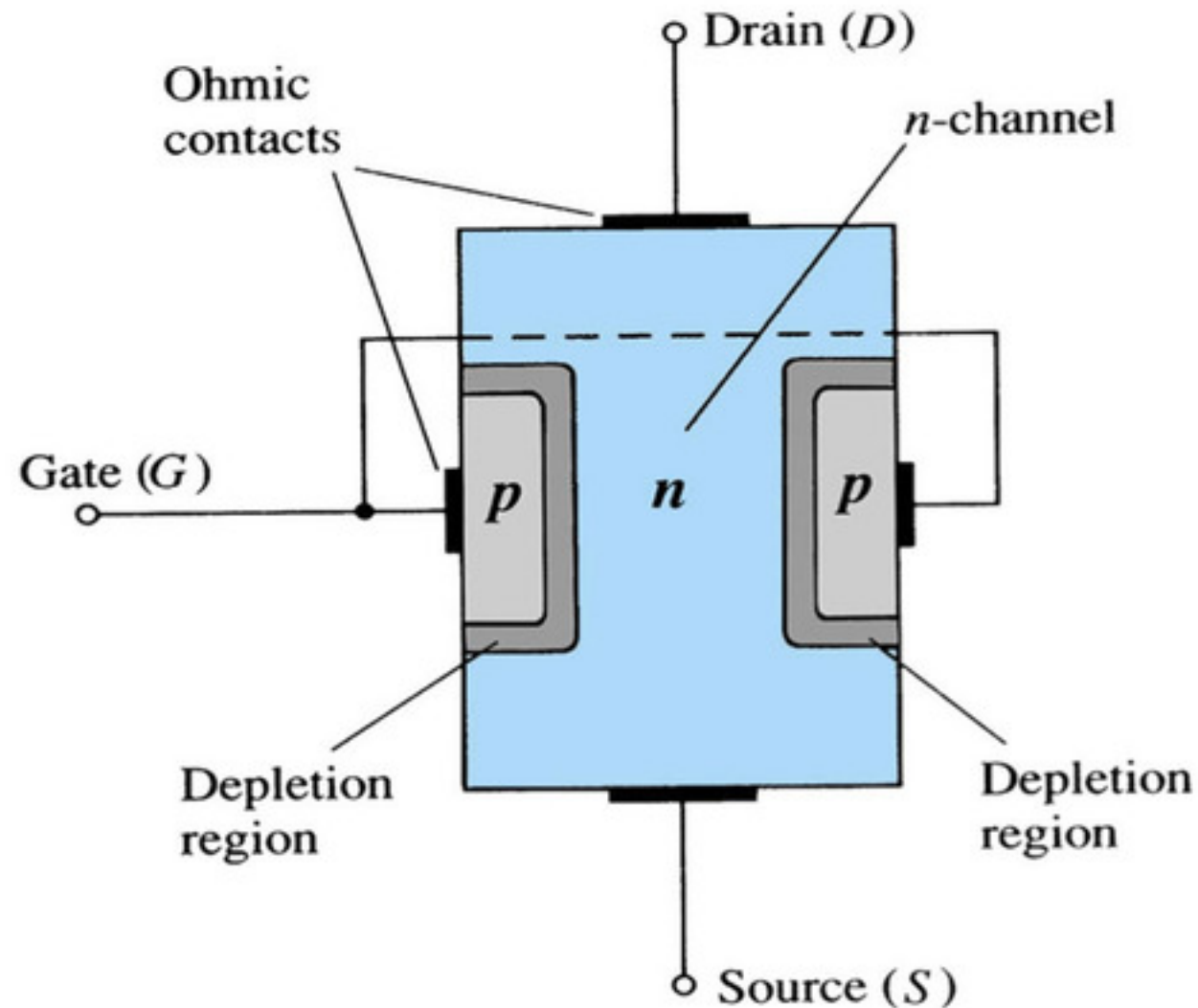
- J-FET kallast "**sjálfleiðandi**" því þeir leiða best ef stýrispennan $U_{GS} = 0$, þá leiðir transistorinn hámarksstrauminn I_{DSS} ,
- Bakspennt U_{GS} minnkar strauminn, við ákveðna spennu U_{GS-OFF} þá hættir straumurinn alveg og $I_D = 0$.
- **Stýristraumurinn** er hverfandi lítill eða enginn, $I_G \sim 0$
- Þola tiltekna spennu U_{DS}
(hægt að fá J-FET transistora með U_{DS} frá 20V upp í ca. 100V ???)
- Þola tiltekinn hámarksstraum I_{D-MAX}
(lægst um 10mA og upp í nokkur hundruð mA eftir gerð)
- JFET virkar líkt og **stillanleg mótstaða**, I_D getur farið í hvora áttina sem er.
- Þola tiltekið afl P_{TOT} (algengastir eru smátransistorar frá ca. 50mW upp í ca. 500-1000mW, en þó eru til "POWER-JFET" sem þola nokkur wött).
- Notaðir í smáspennurásir, hátíðni og lágtíðni magnara, rökrásir og stýringar.

JFET Construction

Tvær gerðir til af JFET's: n-channel og p-channel.

n-channel er meira notuð

Skaut: **Drain (D)** **Source (S)** eru tengd í n-channel
Gate (G) er tengt í p efnið

JFET virkni

Það er talað um þrjár vinnustöður á JFET:

JFET-ar vinna bara í depletion mode

A. $U_{GS} = 0$, U_{DS} er í lágmarki, ræðst af I_{DSS} og drain til source viðnáminu

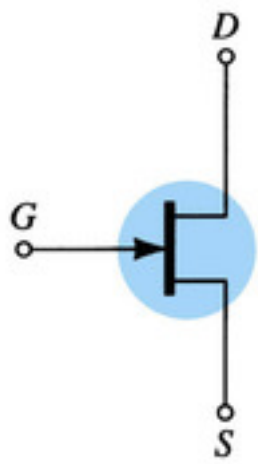
B. $U_{GS} < 0$, U_{DS} er í plús gildi

C. Vinnur eins og Voltage-Controlled Resistor

Á n channel JFET, U_{GS} á aldrei að vera plús

Á p channel JFET, U_{GS} á aldrei að vera mínus

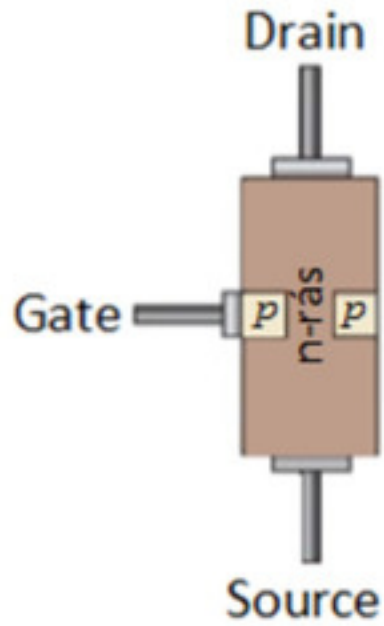
Quiz

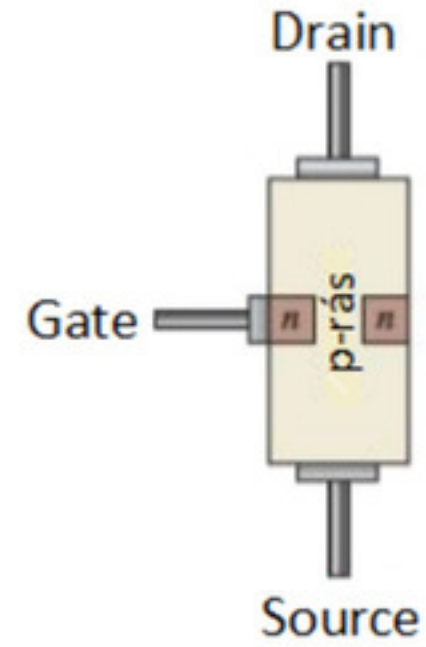
Merkið við rétta fullyrðingar J-FET transistor

- er oftast notaðir fyrir mjög mikið afl
- er oftast smátransistor fyrir lítið afl
- þarf spennu inn á Gate til að leiða
- getur virkað sem stillanleg mótstaða
- er sjálfleiðandi
- Ef $U_{GS} = 0V$ þá leiðir hann engan straum
- Ef $U_{GS} = 0V$ þá leiðir hann hámarksstraum I_{DSS}
- með N-rás er meira notaður
- með P-rás er meira notaður

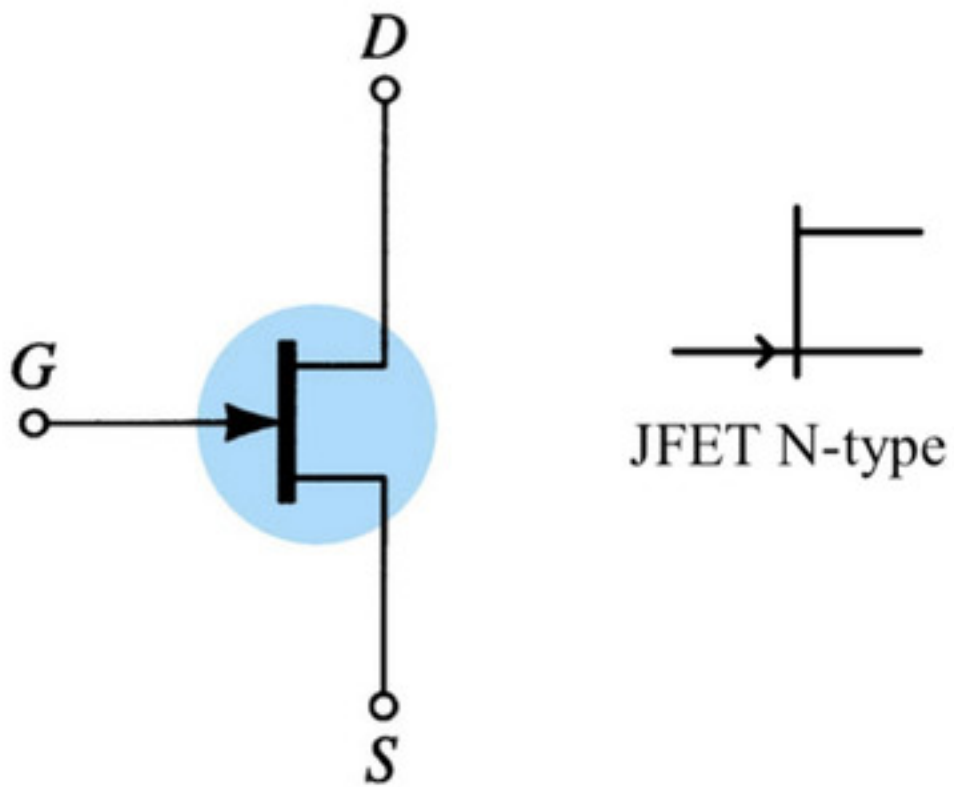
JFET tákn

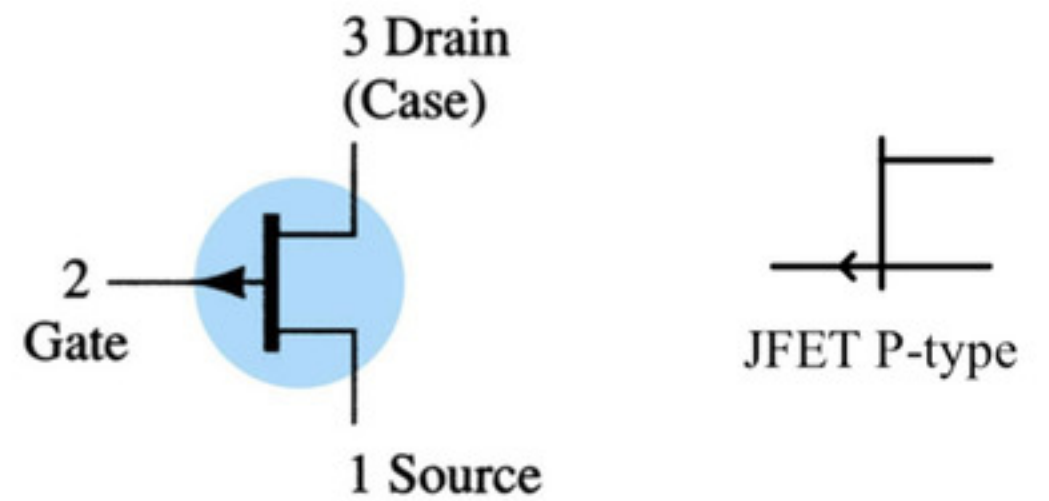
N - channel

P - channel

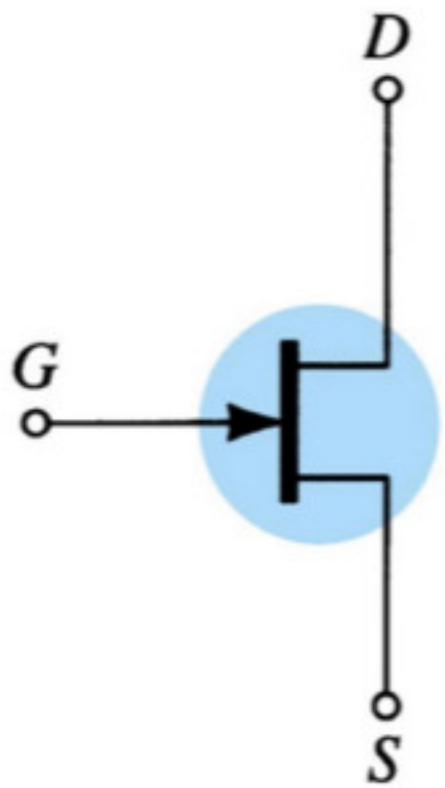

JFET N-type

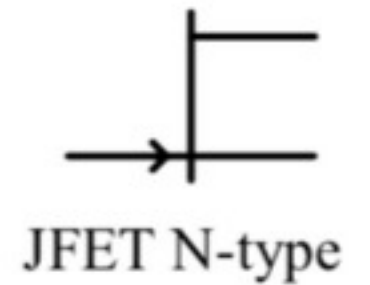
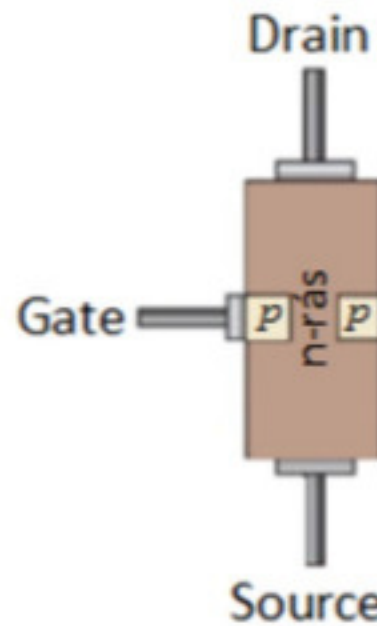

JFET P-type

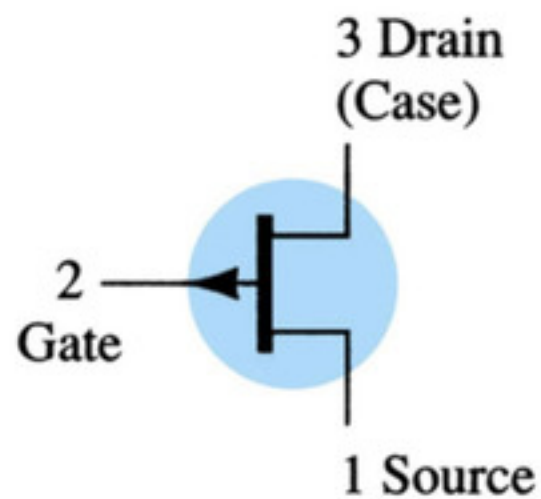
JFET Virkni

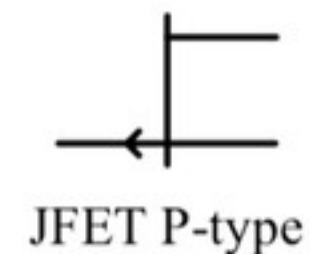
N-channel

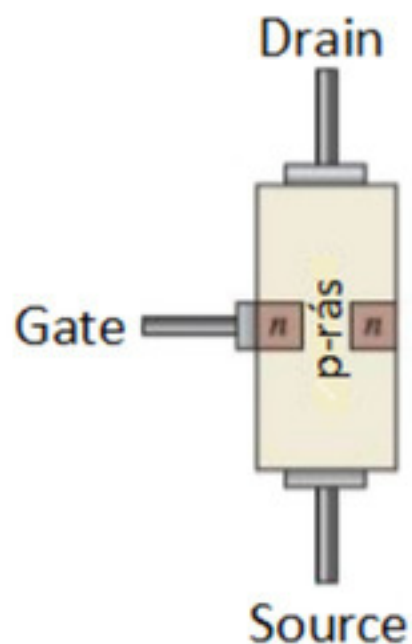
- JFET N-channel er spennustýrður.
- Ef sett er (-) mínus á gate þá myndast hindrunarsvæði því P og N efnin eru bakspennt.
- Leiðni í N-rás minnkar/stoppar

JFET Virkni

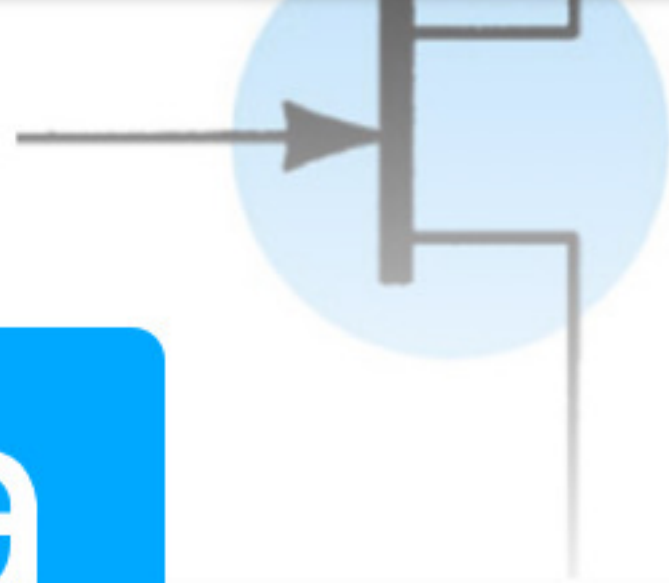
P-channel

- JFET P-channel er spennustýrður.
- Ef sett er (+) plús á gate þá myndast hindrunarsvæði því P og N efnin eru bakspennt.
- Leiðni í P-rás minnkar/stoppar

J FET P rás

Matching Pairs

Fill in the Blanks

P-channel

N-channel

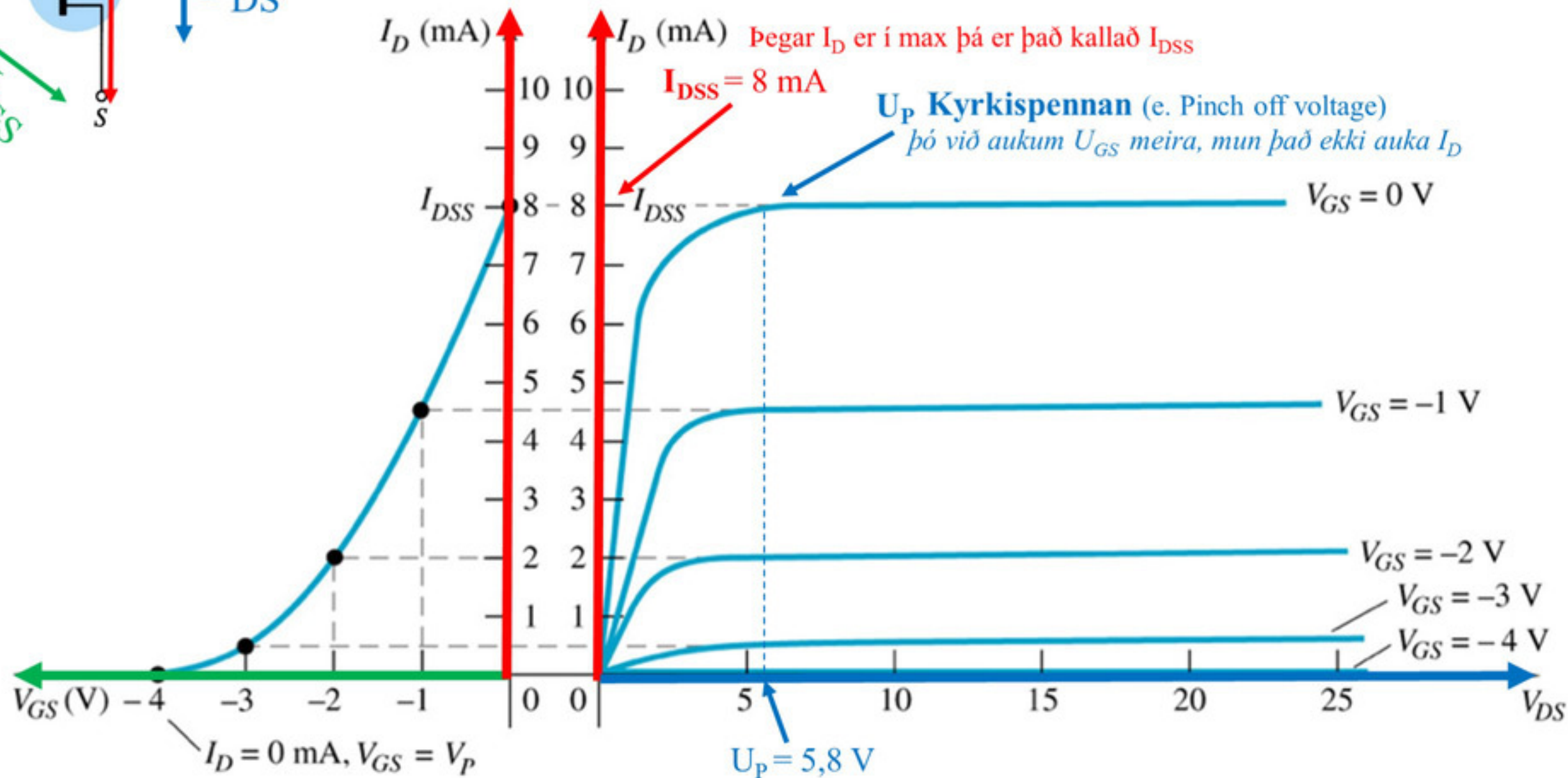
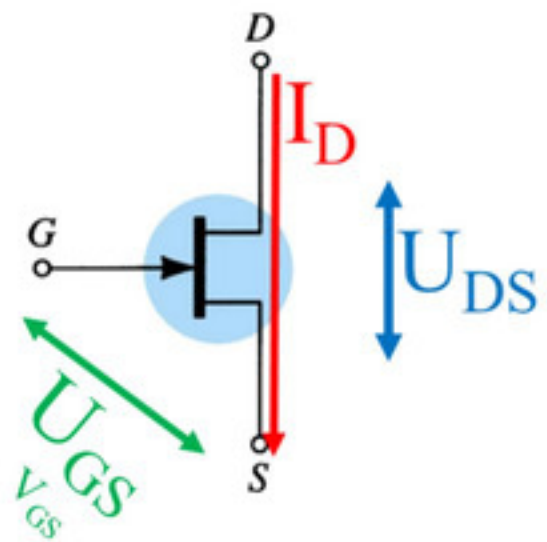
plús

mínus

JFET _____ er spennustýrður og þegar sett er _____ spenna á gate þá myndast hindrunarsvæði því P og N efnin eru bakspennt og þá minnkar/stoppar leiðnin í P-rásinni.

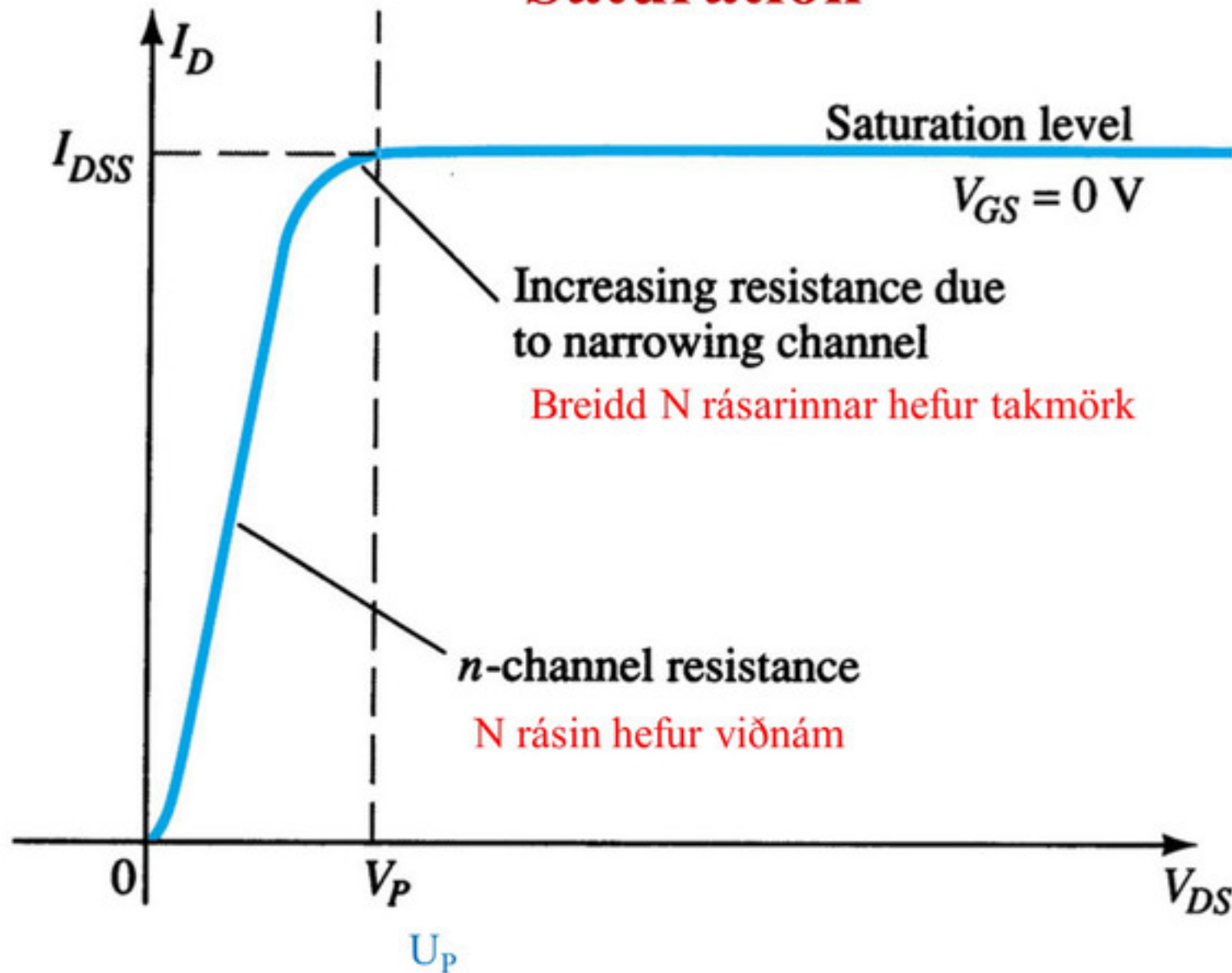
JFET _____ er spennustýrður og þegar sett er _____ spenna á gate þá myndast hindrunarsvæði því P og N efnin eru bakspennt og þá minnkar/stoppar leiðnin í N-rásinni.

Transfer (Transconductance) Curve

Á grafinu má finna I_D út frá gefnu gildi af U_{GS} (V_{GS})
 Það má einnig finna I_{DSS} og U_P með því að skoða þar sem U_{GS} er 0

Saturation

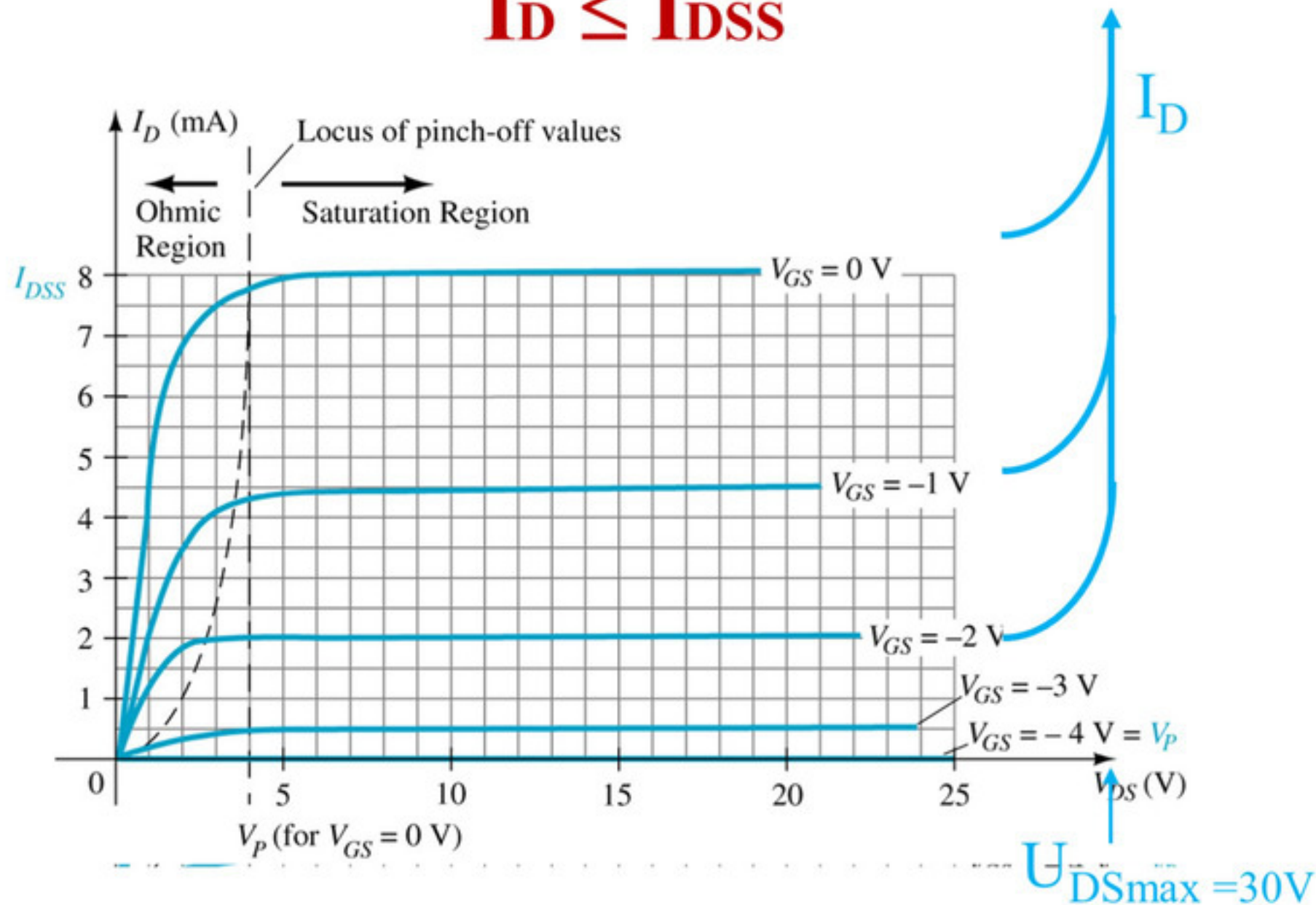
Á pinch-off punktinum : $U_P =$ kyrkispenna

- Þó við aukum U_{GS} meira, mun það ekki auka I_D .
(við pinch-off er U_{GS} tákna sem U_P .)
- I_D er í mettun eða max. Er þá kallað I_{DSS}
- Ohmic gildið í rásinni (N-ch) er þá í max.

Kyrkispenna (e. Pinch - Off voltage)

- Kyrkispennan (e. Pinch off voltage) U_p fyrir $U_{GS} = 0 \text{ V}$ er skilgreind sem sú U_{DS} spenna þar sem straumurinn I_D verður stöðugur í útgangslínuriti JFET transistors og er gefin upp af framleiðanda.
- I_D verður stöðugur við U_p spennuna og kallast þá straumurinn I_{DSS} (Straumur sem rennur milli svelgs og lindar (drain og source) þegar gáttin (e. gate) er skammhleyppt til jarðar.
Þessi straumur er alltaf skilgreindur í tækniblöðum yfir transistorinn og er hámarkssvelgstraumur (e. drain current) sem getur runnið í JFET óháð ytri rás.
- Brot í JFET verður þegar $U_{DS} =$ skilgreind brotspenna U_{BR} (U_{DSmax}) og má hann ekki ná því gildi því þá eyðileggst hann og I_D vex mjög hratt.

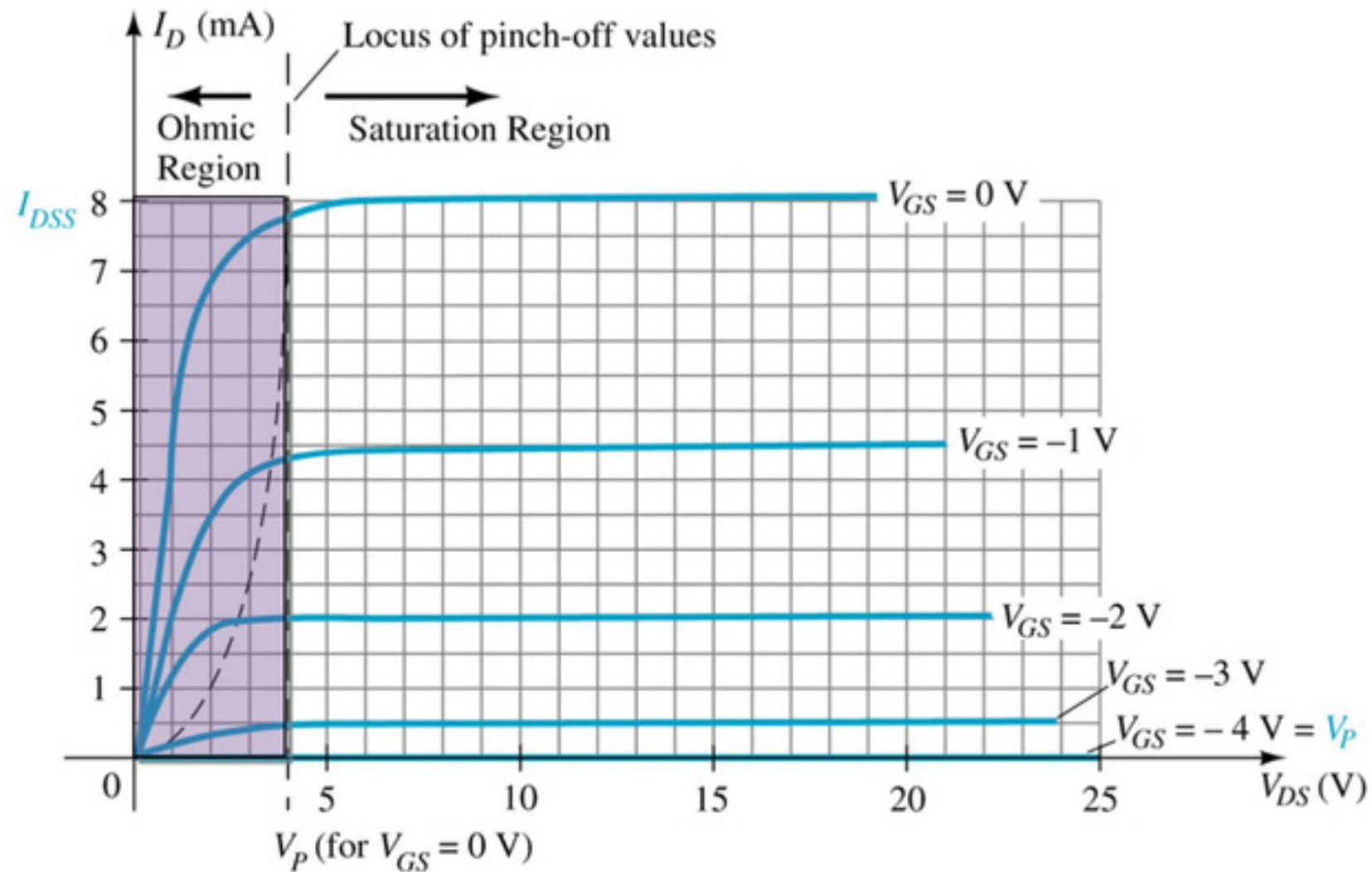
$$I_D \leq I_{DSS}$$

Þegar U_{GS} meira negative: (hærrí mínus tala)

- mun JFET-inn ná pinch-off við lægri spennu (U_P).
- I_D minnkar ($I_D < I_{DSS}$) jafn vel þó U_{DS} sé aukið.
- Að lokum mun I_D verða 0A. U_{GS} á þeim punkti er kallað $U_{GS(off)}$
- Þegar U_{DS} verður of hátt fer, yfir brotspennu JFET-sins U_{BR} mun I_D aukast stjórnlaust, $U_{DS} > U_{DSmax}$ (lesið á data sheet)

FET sem spennustýrt viðnám

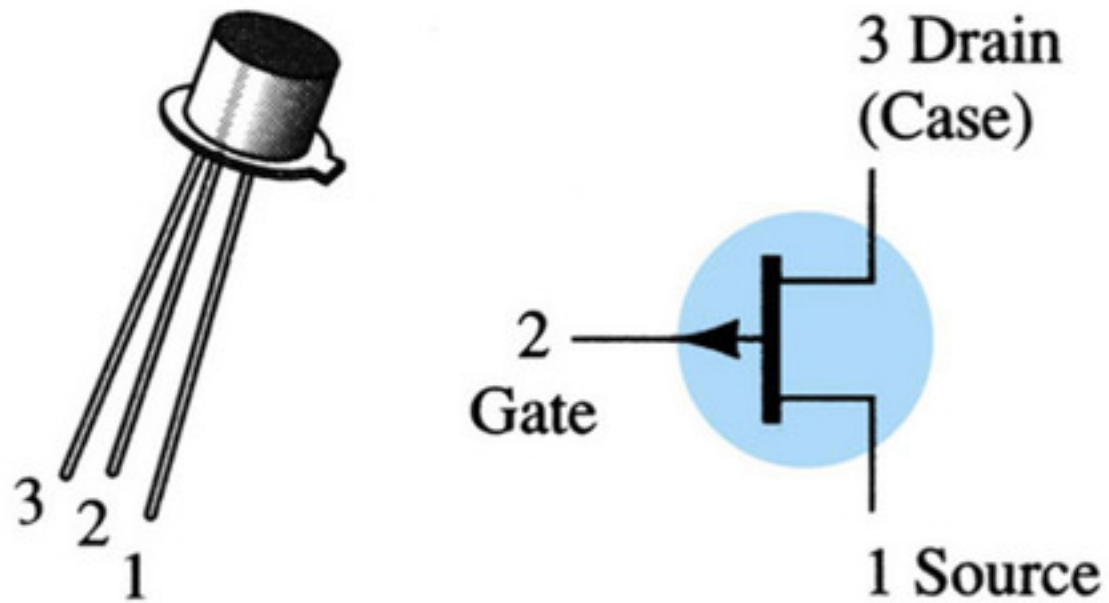

- Svæðið vinstra megn við pinch-off U_p er kallað *ohmic region*.
- Á því svæði er hægt að nota JFET-inn sem stilli viðnám.
- Þar er U_{GS} að stýra drain-source viðnáminu (r_d).
- Þegar U_{GS} verður meira negatíft, eykst viðnámið (r_d).

P-Channel JFET

2N2844

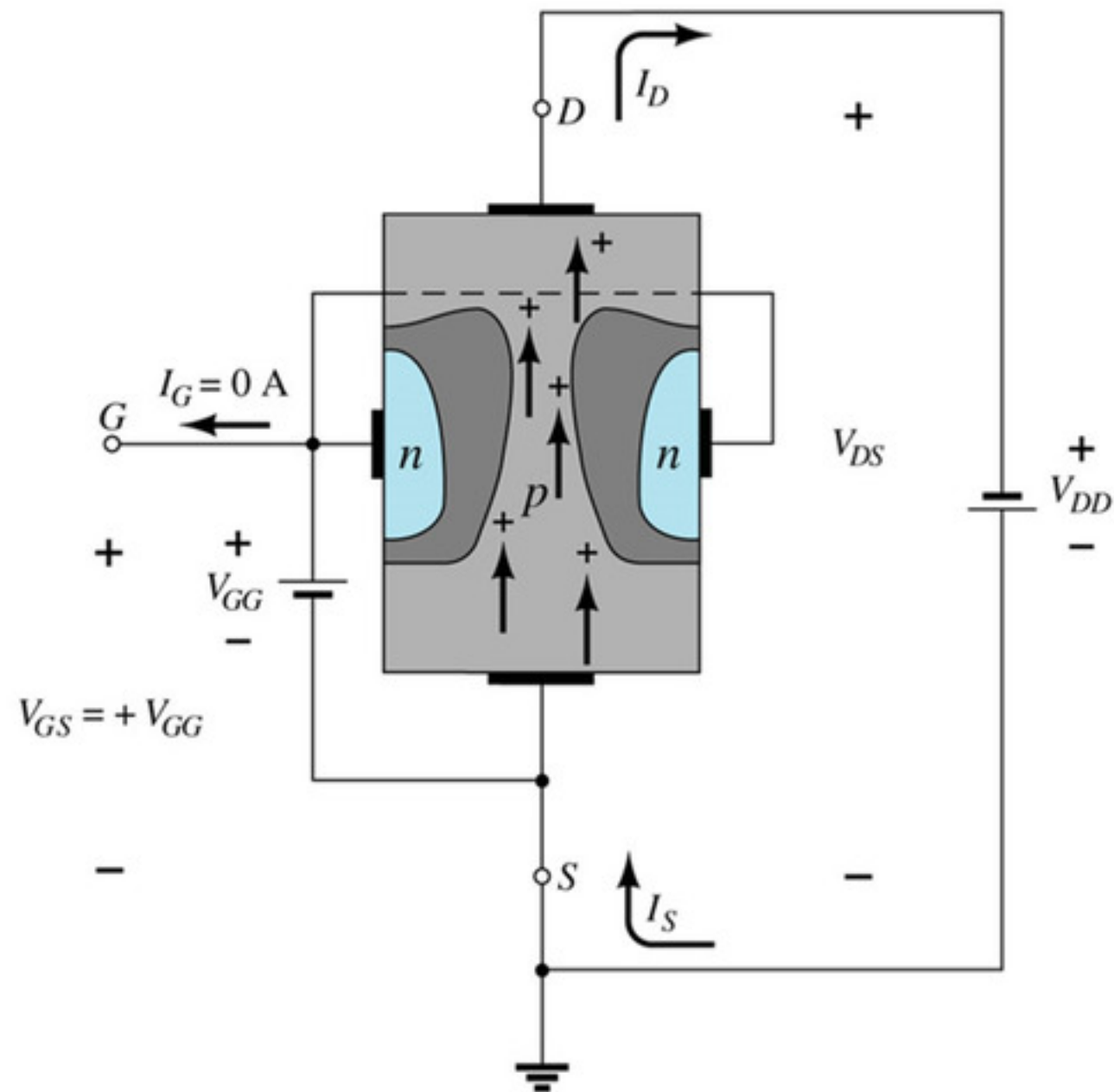
CASE 22-03, STYLE 12
TO-18 (TO-206AA)

JFETs
GENERAL PURPOSE
P-CHANNEL

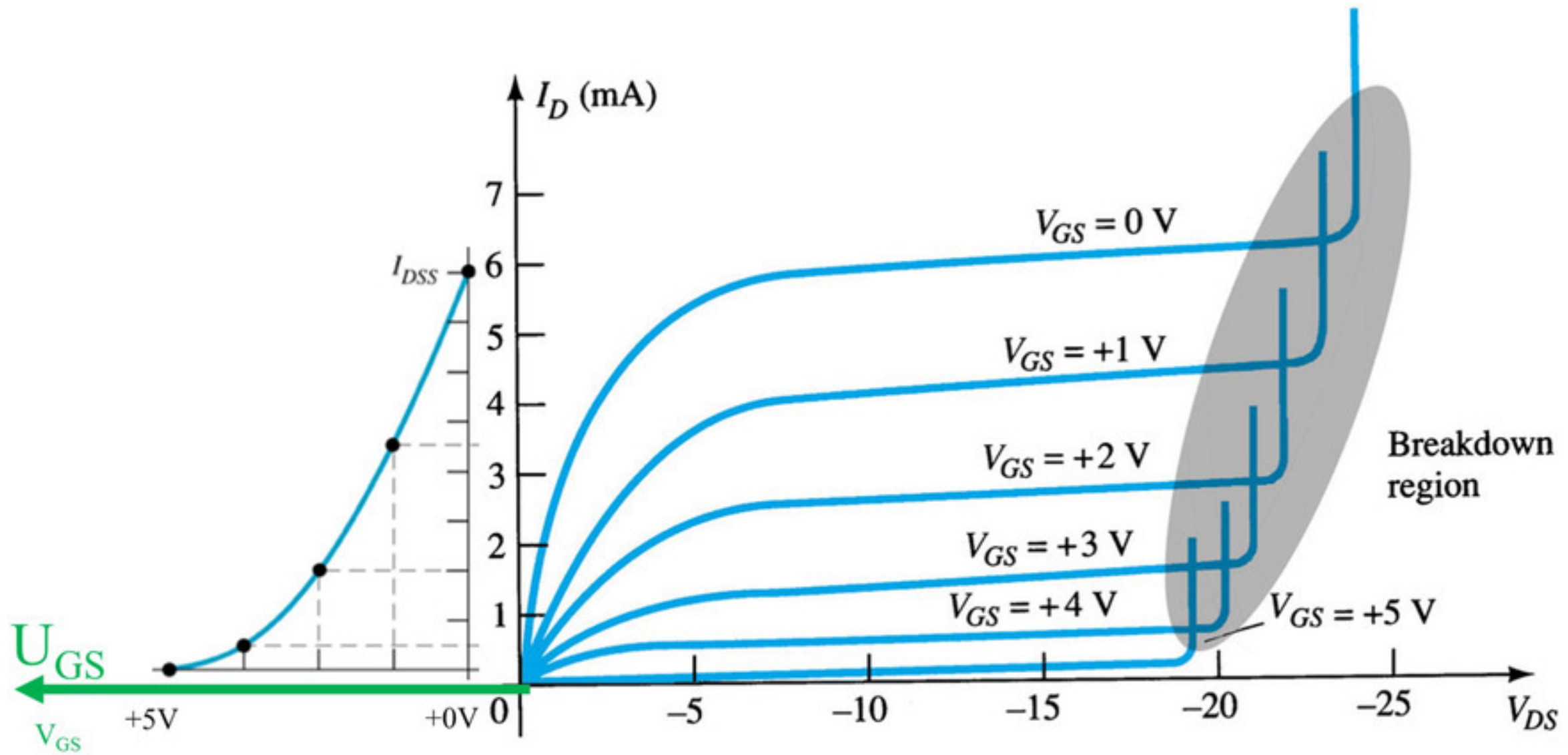
Táknmynd: Örin snýr út á gate á P-channel JFET

p-Channel JFET's

P-channel JFET virkni er sambærileg N-channel JFET nema **spenna**, **pólun** og **straumstefnu** er snúið við.

P-Channel JFET Characteristics

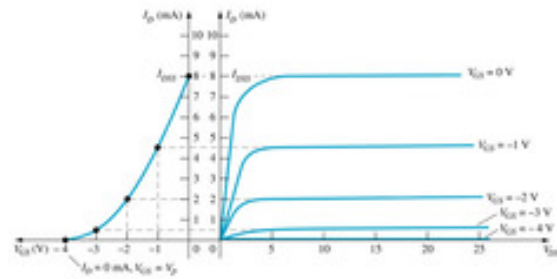
Þegar U_{GS} er aukin + plús-spenna

- Stækkar hindrunarsvæðið (bakspenna)
- I_D minnkars ($I_D < I_{DSS}$)
- Að lokum verður $I_D = 0A$

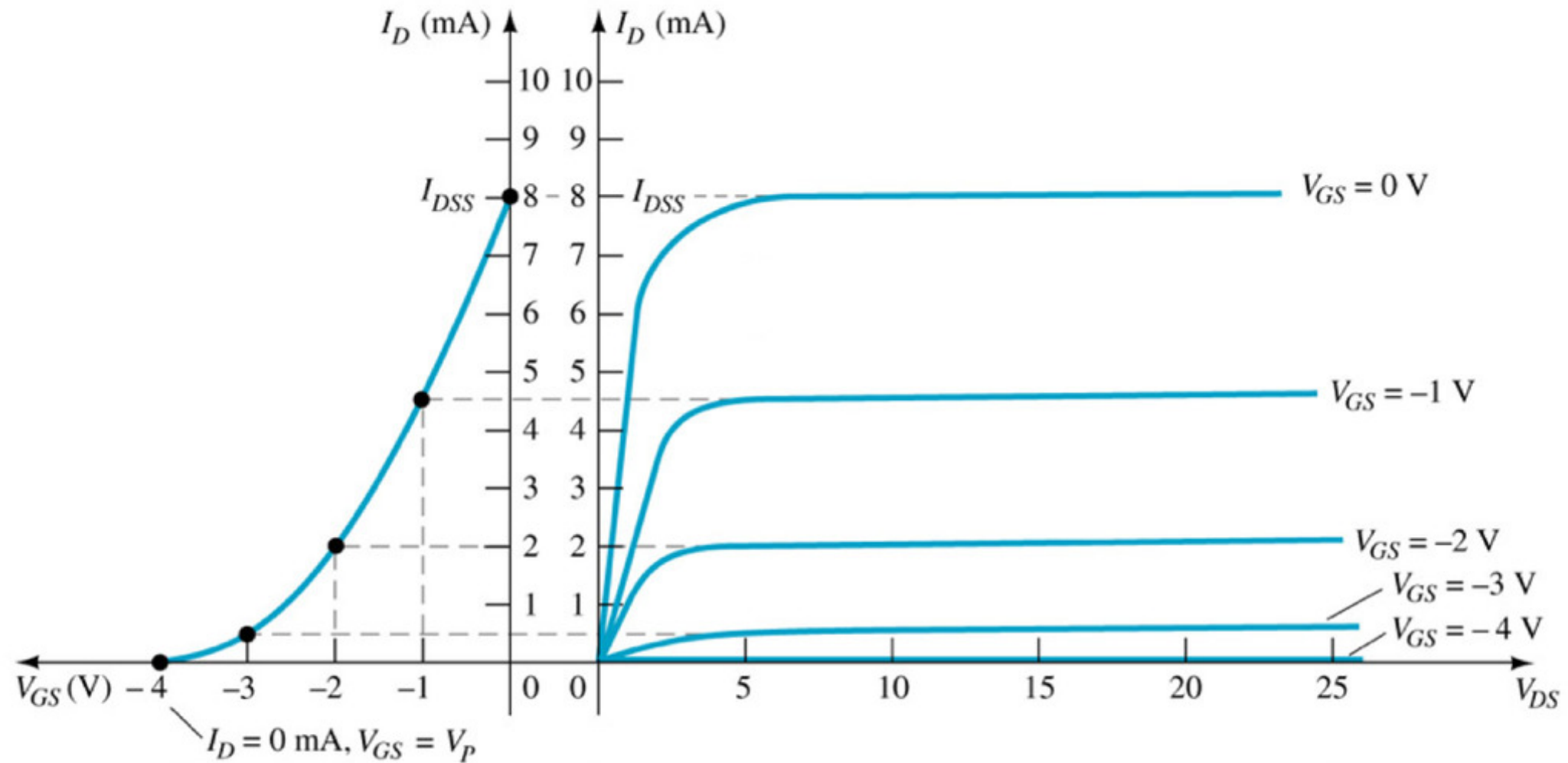
Við hátt U_{DS} fer JFET-inn í breakdown U_{BR}

I_D eykst stjórnlaust ef $U_{DS} > U_{DSmax}$

Draw It

- A) Merkið inn á grafið hvað straumurinn I_D er hár ef stýrispennan er $-1V$
 - B) Merkið þá hve há Kyrkispennan er há ef stýrispennan er $-1V$
 - C) Merkið inn á grafið við hvaða stýrispennu transistorinn leiðir ekki
 - D) Merkið inn á grafið við hvað stýrispennu transistorinn er í fullri leiðni
 - E) Merkið inn á grafið og bætið við það ef brotspennan er $U_{BR} = 30V$.
- (Notið A-E til aðgreiningar inn á grafinu)

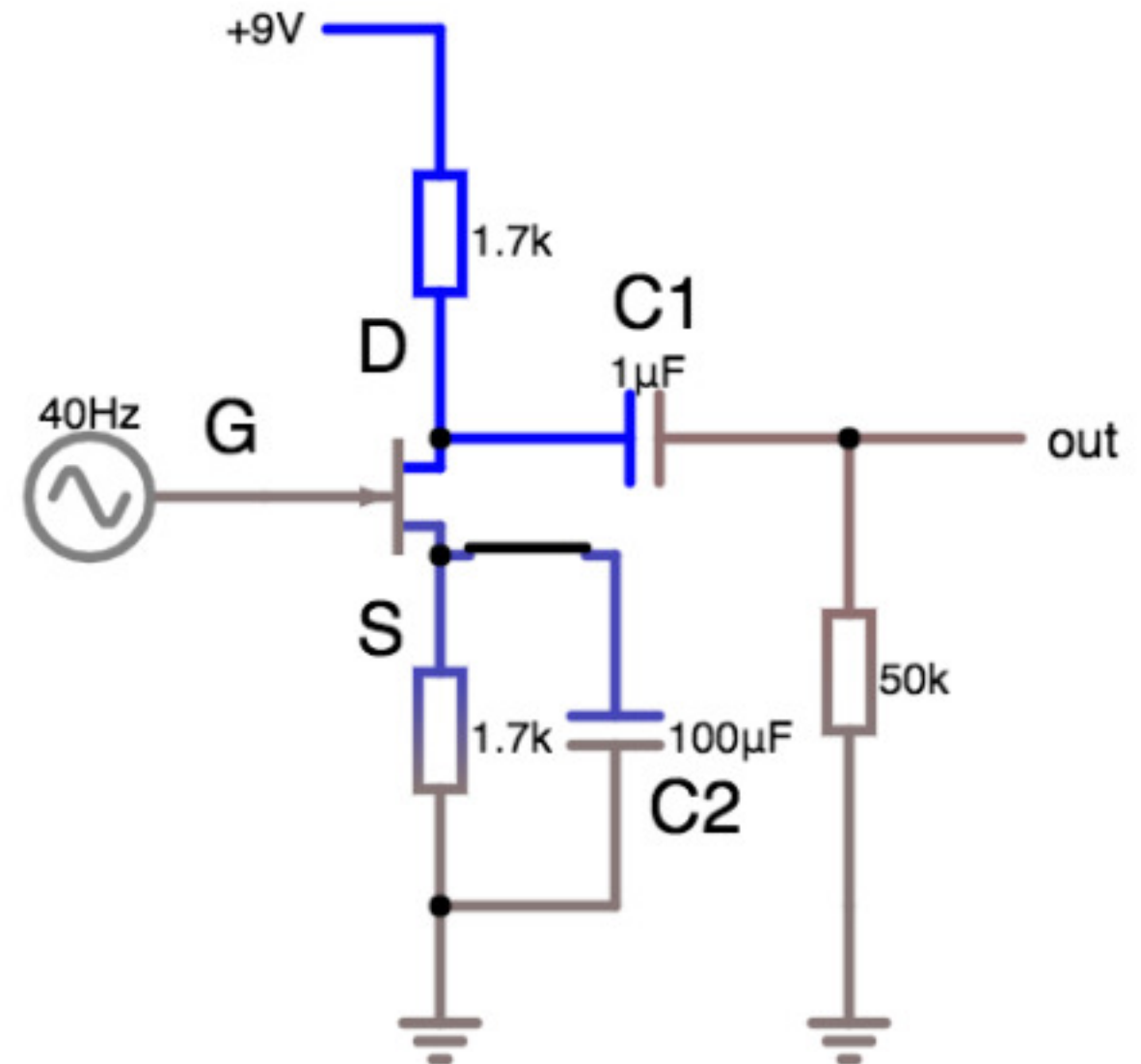

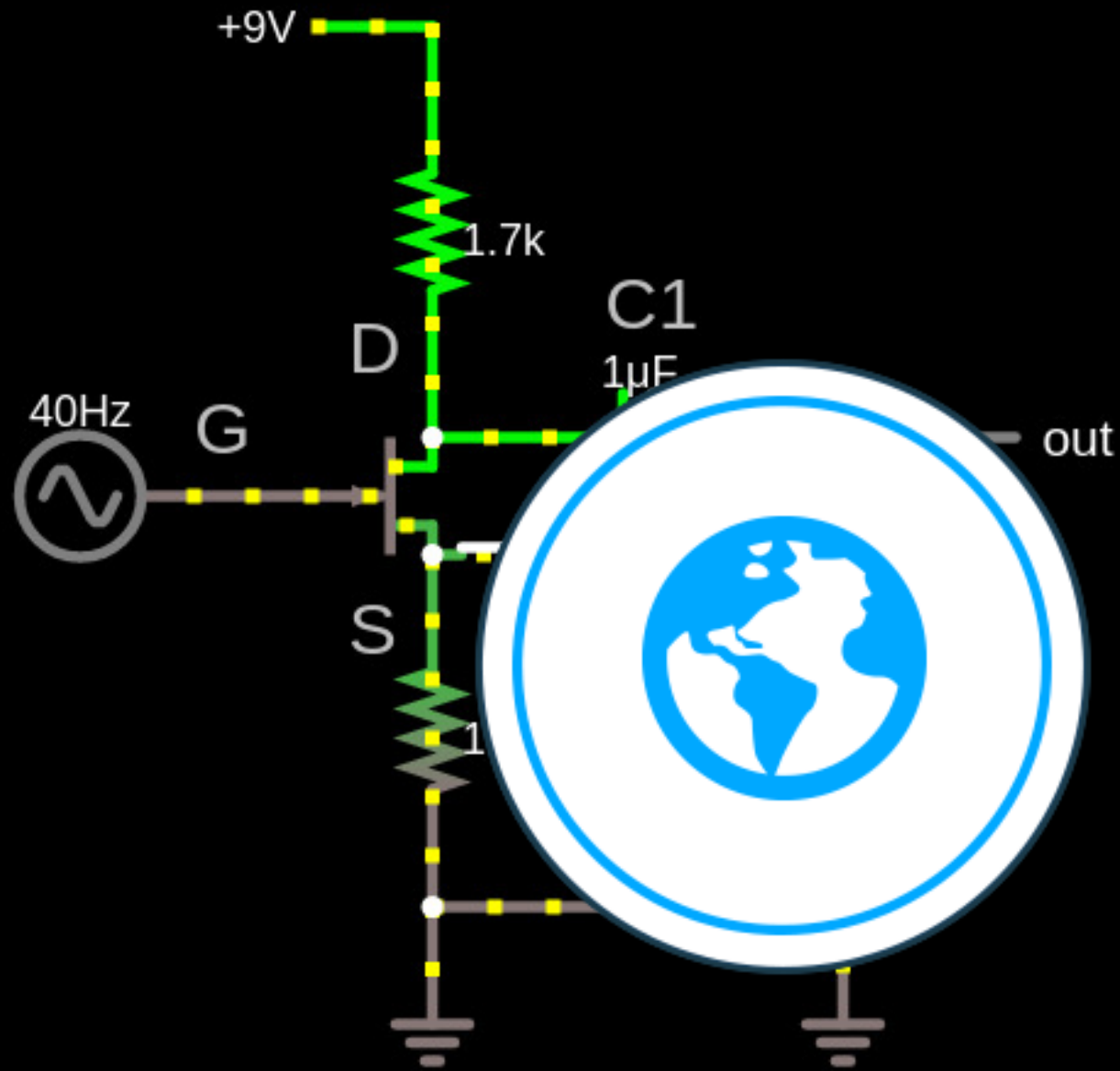
Undirbúningur fyrir næstu síðu

Á næstu síðu sjáið þið Falstad hermílan.

Skoðið það vel og spáið í þéttana C1 og C2, prófið að aftengja C2 þéttinn.

Skoðið á skópum hvað inngangmerkið er magnað mikið og veltið fyrir ykkur hvernig magnari þetta sé.

Reset RUN / Stop

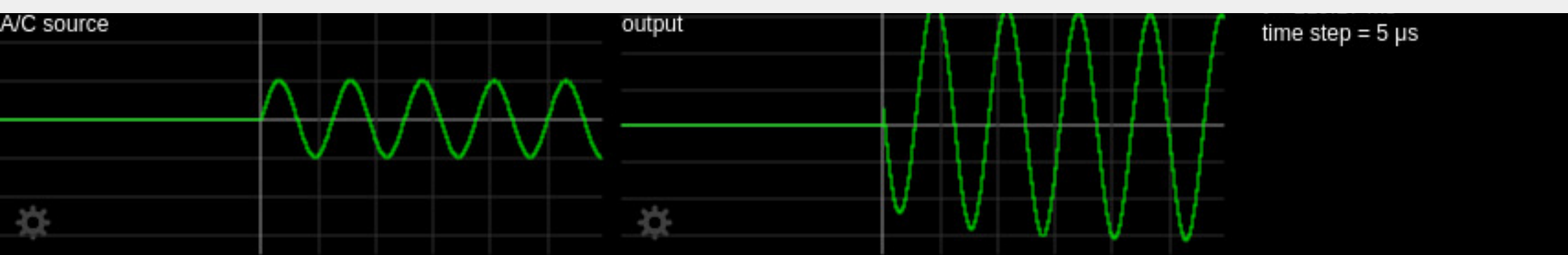
Simulation Speed < [slider] >

Current Speed < [slider] >

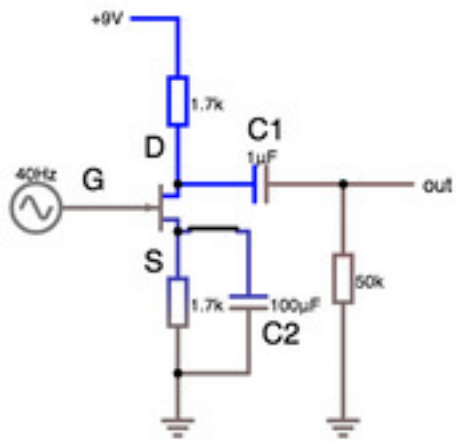
Power Brightness < [slider] >

Current Circuit:

<http://tinyurl.com/yamdotxp>

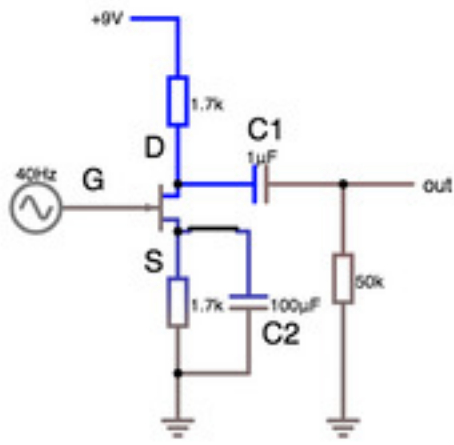

Quiz

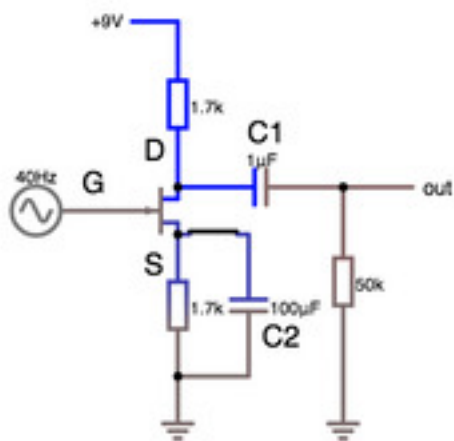
Hvernig transistor er í rásinni?

- J FET N channel
- J FET P channel

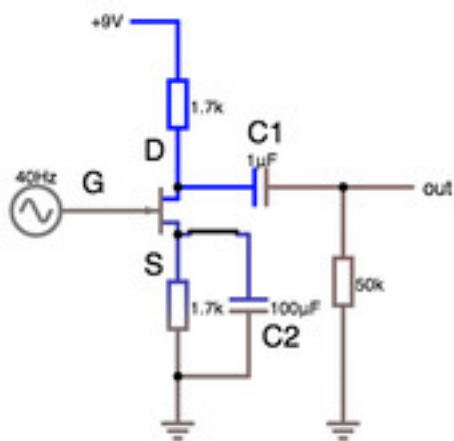
Hvernig magnara rás er þetta?

- Common emitter
- Commonn gate
- Common source
- Common drain

Hvað er mögnunin mikil í rásinni

- 30 sinnum
- 3 sinnum
- 9.6 dB
- 29.6 dB

Hvaða tilgangi þjónar C1 í rásinni

- Eykur mögnun
- Afkúplar suði
- Einangra DC
- Jafnar DC spennu